

Przemysły kultury i kreatywne w 2017 r.

8,3%

wzrost liczby podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych w porównaniu z 2016 r.

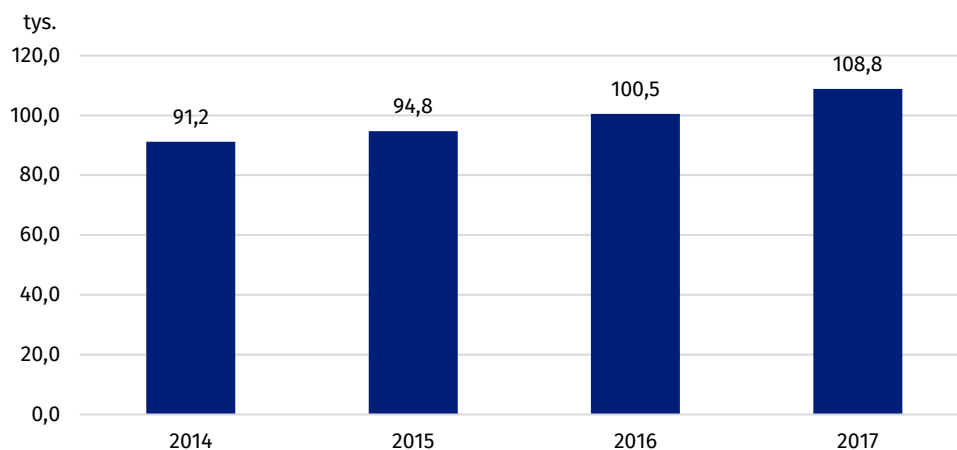
W 2017 r. działalność prowadziło 108,8 tys. przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych. Przeważającą większość podmiotów (98,6%) stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, skupiające niemal 70% pracujących w obszarze przemysłów kultury i kreatywnych. Miesięczne wynagrodzenie brutto przypadające na 1 zatrudnionego wyniosło 5 617 zł i było większe o 1 163 zł w porównaniu

z przedsiębiorstwami niefinansowymi ogółem. Międzynarodowa wymiana dóbr i usług kulturalnych i kreatywnych charakteryzowała się dodatnim saldem obrotów.

Liczba i rodzaje podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych

Na przestrzeni ostatnich lat systematycznie rośnie liczba przedsiębiorstw, których działalność zaliczana jest do przemysłów kultury i kreatywnych. W 2017 r. osiągnęła poziom 108,8 tys. podmiotów działających w różnych dziedzinach szeroko rozumianej kultury. Tak jak w latach poprzednich, najliczniej reprezentowanymi dziedzinami kultury w 2017 r. były: *Książki i prasa* (27,5 tys. podmiotów), *Reklama* (24,6 tys.) i *Architektura* (18,2 tys.). W zakresie dziedziny *Książki i prasa* 33,2% podmiotów prowadziła działalność związaną z tłumaczeniami. Na drugim miejscu plasowała się działalność związana z wydawaniem książek (26,7%), a następnie z prowadzeniem sprzedaży detalicznej gazet i artykułów piśmiennych w wyspecjalizowanych sklepach (15,7%) oraz wydawaniem czasopism i pozostałych periodyków (9,3%).

Wykres 1. Liczba podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych

Większość podmiotów zorganizowana była w formie mikroprzedsiębiorstw (98,6% wszystkich podmiotów klasyfikowanych jako przemysły kultury i kreatywne). Łącznie w 2017 r. było ich 107,3 tys., co stanowiło 5,4% wszystkich mikroprzedsiębiorstw niefinansowych. W pozostałych klasach wielkości przedsiębiorstw udział przemysłów kultury i kreatywnych w grupie przedsiębiorstw niefinansowych kształtował się następująco: małe – 2,4%, średnie – 1,3%, duże – 1,2%.

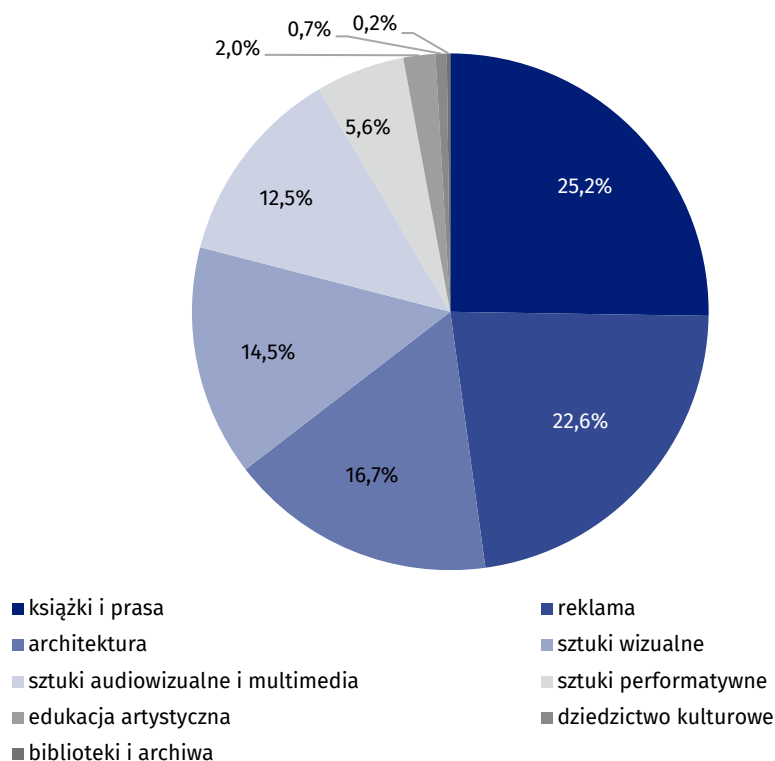
20.09.2019 r.

W porównaniu z 2016 r. liczba przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych zwiększyła się o 8,3 tys. podmiotów

Najwięcej przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych prowadziło działalność w ramach dziedzin: *Książki i prasa* (25,2%), *Reklama* (22,6%) i *Architektura* (16,7%)

Większość podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych to mikroprzedsiębiorstwa. Stanowiły one 5,4% wszystkich mikroprzedsiębiorstw niefinansowych

Wykres 2. Struktura podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych według dziedzin kultury w 2017 r.

Pracujący, przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenia

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. w przedsiębiorstwach zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych pracowało 229,0 tys. osób (o 2,3 tys. osób więcej niż w 2016 r.), co stanowiło 2,3% ogólnej liczby pracujących w przedsiębiorstwach niefinansowych. Mikroprzedsiębiorstwa skupiały 69,9% pracujących osób, duże przedsiębiorstwa – 13,2%, małe – 8,8% oraz średnie przedsiębiorstwa – 8,1%. Sytuacja wygląda nieco inaczej, jeśli analizie podda się przeciętne zatrudnienie w etatach. Najwięcej etatów - 36,3 tys. kreowały mikroprzedsiębiorstwa, co jednak przy 160,1 tys. osobach pracujących w tej klasie wielkości przedsiębiorstw pozwala stwierdzić, że większość osób pracowała w niepełnym wymiarze godzin lub okresowo.

Przedsiębiorstwa należące do przemysłów kultury i kreatywnych, niezależnie od klasy wielkości, cechowały się wyższym miesięcznym wynagrodzeniem brutto przypadającym na 1 zatrudnionego niż przedsiębiorstwa niefinansowe ogółem. Taki trend obserwowany jest już od kilku lat. W 2017 r. miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach niefinansowych ogółem wyniosło 4 454 zł, natomiast w przemysłach kultury i kreatywnych 5 617 zł, co kwotowo było zbliżone do miesięcznych wynagrodzeń brutto otrzymywanych przez 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwie niefinansowym zajmującym się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną.

W mikroprzedsiębiorstwach zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego wyniosło 3 201 zł wobec 2 822 zł w mikroprzedsiębiorstwach niefinansowych ogółem. Podobne różnice dały się zauważyć w pozostałych klasach wielkości przedsiębiorstw: małe – 5 637 zł wobec 3 981 zł; średnie – 7 750 zł wobec 4 662 zł, duże przedsiębiorstwa – 7 416 zł wobec 5 301 zł. Udział wynagrodzeń brutto w kosztach ogółem w przypadku przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych wyniósł 9,9% (dla przedsiębiorstw niefinansowych ogółem 8,7%).

Przedsiębiorstwa zaliczane do przemysłów kultury i kreatywnych cechowały się wyższym miesięcznym wynagrodzeniem brutto przypadającym na 1 zatrudnionego niż przedsiębiorstwa niefinansowe ogółem

Tablica 1. Pracujący, przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w przemysłach kultury i kreatywnych w 2017 r.

Wyszczególnienie	Pracujący w osobach ^a	Przeciętne zatrudnienie w etatach	Wynagrodzenia brutto w tys. zł	Miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 zatrudnionego w zł
Ogółem	229 025	99 666	6 718 122	5 617
mikroprzedsiębiorstwa	160 081	36 325	1 395 473	3 201
małe przedsiębiorstwa	20 110	17 980	1 216 350	5 637
średnie przedsiębiorstwa	18 677	17 359	1 614 371	7 750
duże przedsiębiorstwa	30 157	28 002	2 491 928	7 416

a Stan w dniu 31 XII.

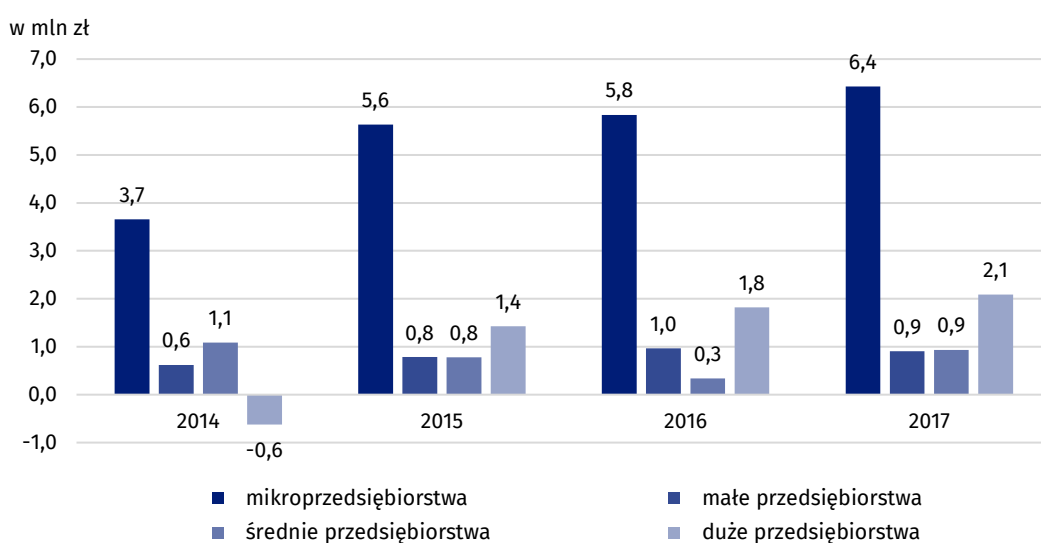
Wyniki finansowe

W 2017 r. podmioty zaliczane do przemysłów kultury i kreatywnych osiągnęły przychody w wysokości 77,9 mld zł, przy kosztach ogółem wynoszących 67,6 mld zł. Odnotowano więc, podobnie jak w latach poprzednich, nadwyżkę przychodów ogółem nad kosztami ogółem. Wskaźnik poziomu kosztów (relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem) dla ogółu przedsiębiorstw zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych wyniósł 86,7% (o 1,7 p. proc. mniej niż w 2016 r.), co w porównaniu ze wskaźnikiem 92,9% dla wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych pozwala wnioskować, iż działalność o charakterze kulturalnym i kreatywnym była mniej kosztochłonna. Koszty ogółem w przeliczeniu na 1 podmiot zaliczany do przemysłów kultury i kreatywnych wyniosły 620,9 tys. zł (wobec 2 004,7 tys. zł dla ogółu przedsiębiorstw niefinansowych), przychody natomiast – 716,0 tys. zł (wobec 2 201,6 tys. zł).

Udział zarówno przychodów ogółem, jak i kosztów ogółem generowanych przez przedsiębiorstwa zaliczane do przemysłów kultury i kreatywnych w przychodach ogółem i kosztach ogółem osiągniętych przez wszystkie przedsiębiorstwa niefinansowe wynosił mniej niż 2,0% (odpowiednio 1,7% i 1,6%).

Nadwyżka przychodów ogółem nad kosztami ogółem dla podmiotów zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych wyniosła 10,4 mld zł

Wykres 3. Nadwyżka przychodów ogółem nad kosztami ogółem w przedsiębiorstwach zaliczanych do przemysłów kultury i kreatywnych według klasy wielkości przedsiębiorstwa

W 2017 r. przedsiębiorstwa z grupy przemysłów kultury i kreatywnych wytworzyły wartość dodaną w wysokości 22,0 mld zł, co stanowiło 1,9% wartości dodanej wytworzonej przez wszystkie przedsiębiorstwa niefinansowe w analizowanym roku. W przeliczeniu na 1 przedsiębiorstwo wartość dodana przemysłów kultury i kreatywnych ogółem była blisko trzykrotnie niższa w porównaniu z wartością dodaną przypadającą na 1 przedsiębiorstwo niefinansowe ogółem.

Międzynarodowa wymiana dóbr i usług kulturalnych i kreatywnych

W 2017 r. sprzedano za granicę dobra kulturalne i kreatywne o wartości 15 441,8 mln zł, o 46,8% więcej niż w 2016 r. Zaobserwowano także znaczny wzrost importu dóbr kulturalnych i kreatywnych – w 2017 r. sprowadzono do Polski dobra kulturalne i kreatywne o wartości 10 067,7 mln zł (wzrost o 3 651,0 mln zł w porównaniu z 2016 r.). Saldo obrotów dobrami kulturalnymi i kreatywnymi w 2017 r. było dodatnie i wyniosło 5 374,1 mln zł (4 101,6 mln zł w 2016 r.). Kwota ta potwierdza obserwowaną na przestrzeni ostatnich lat tendencję rosnącą dodatniego salda w obrotach dobrami kulturalnymi i kreatywnymi.

Biorąc pod uwagę dziedziny kultury największe wartości zarówno eksportu, jak i importu dóbr kulturalnych i kreatywnych odnotowano w przypadku dwóch dziedzin: *Sztuki audiowizualne i multimedia* (m.in. film kinematograficzny, dyski i taśmy magnetyczne, dyski do systemów odczytu laserowego, dyski optyczne i DVD) oraz *Książki i prasa* (m.in. gazety, książki, mapy, broszury). Na trzecim miejscu była *Reklama* (m.in. reklamy handlowe, obrazki, rysunki i fotografie, gdzie indziej niesklasyfikowane). To właśnie w kategorii *Reklama* zaobserwowano największą nadwyżkę eksportu nad importem (wartość eksportu była blisko 5-krotnie wyższa od wartości importu). Wysokie wartości nadwyżki odnotowano także dla dziedzin: *Sztuki wizualne* (370%) oraz *Książki i prasa* (301%). Ujemnym saldem wymiany cechowały się dziedziny: *Sztuki performatywne* (-71,7 mln zł), *Dziedzictwo kulturowe* (-20,8 mln zł) oraz *Rękodzieło artystyczne* (-1,7 mln zł).

W strukturze handlu zagranicznego Polski obroty dobrami kulturalnymi i kreatywnymi nie były znaczącą pozycją; odpowiadały za 1,7% eksportu i 1,1% importu ogółu towarów. Jeśli chodzi o kierunki handlu dobrami kulturalnymi i kreatywnymi, to największymi odbiorcami polskich dóbr tego typu były państwa UE (93,7% eksportu). Polska importowała natomiast najwięcej dóbr kulturalnych i kreatywnych z państw UE (45,2% importu ogółem), ale także z krajów rozwijających się (33,7%).

Tablica 2. Handel międzynarodowy dobrami i usługami kulturalnymi i kreatywnymi według dziedzin kultury w 2017 r.

Dziedzina kultury	Dobra kulturalne i kreatywne		Usługi kulturalne i kreatywne	
	eksport	import	eksport	import
	w mln zł			
Ogółem	15 441,8	10 067,7	9 494,2	8 793,9
Dziedzictwo kulturowe	15,6	36,4	365,3	176,8
Książki i prasa	5 774,0	1 917,1	274,1	544,3
Sztuki wizualne	213,0	57,6	–	–
Architektura	3,9	1,7	152,1	81,4
Sztuki performatywne	132,8	204,6	106,4	535,0
Sztuki audiowizualne i multimedia	8 508,8	7 684,0	622,0	2 873,9
Reklama	793,4	164,1	7 974,3	4 582,6
Rękodzieło artystyczne	0,4	2,1	–	–

W 2017 r. sprzedano za granicę usługi kulturalne i kreatywne o wartości 9 494,2 mln zł, zakupiono usługi kulturalne i kreatywne o wartości 8 793,9 mln zł. W porównaniu z 2016 r. wymiana międzynarodowa usług kulturalnych i kreatywnych nie wzrosła tak znacząco, jak w przypadku dóbr kulturalnych i kreatywnych: o 5,4% zwiększyła się wartość eksportowanych usług, o 9,1% – usług importowanych. Zanotowano dodatnie saldo wymiany usług w wysokości 700,2 mln zł. Przy czym największy udział w eksporcie usług kulturalnych i kreatywnych miała *Reklama* (84,0%) oraz plasujące się dużo dalej *Sztuki audiowizualne i multimedia* (6,6%). Struktura importu była tylko bardziej zrównoważona: na pierwszy miejscu odnotowano *Reklamę* (52,1%), potem *Sztuki audiowizualne i multimedia* (32,7%) oraz *Książki i prasa* (6,2%).

W 2017 r., tak jak we wcześniejszych latach, zanotowano dodatnie saldo międzynarodowego obrotu dobrami kulturalnymi i kreatywnymi w wysokości 5 374,1 mln zł

Usługi kulturalne i kreatywne miały tylko nieznacznie większe, w porównaniu z obrotami towarowymi, znaczenie w bilansie handlu międzynarodowego Polski – stanowiły odpowiednio 4,3% i 6,1% eksportu i importu wszystkich usług. Usługi zaliczane do kategorii kulturalnych i kreatywnych były eksportowane w przeważającej mierze do państw UE (70,3%); stamtąd pochodziła większość importowanych do Polski usług tego typu (76,5%).

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Ośrodek Statystyki Kultury

Ewa Bińczycka

Tel: 12 361 02 08

e-mail: e.binczycka@stat.gov.pl

Joanna Sanetra-Szeliga

Tel: 12 361 02 08

e-mail: j.sanetra-szeliga@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek

Tel: 22 608 34 75, 22 608 30 09

e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Przemysły kultury i kreatywne w latach 2014–2016](#)

[Kultura w 2017 r.](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Eksport towarów i usług](#)

[Import towarów i usług](#)

[Koszty ogółem](#)

[Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto](#)

[Przeciętne zatrudnienie](#)

[Przychody ogółem](#)

[Saldo obrotów towarowych handlu zagranicznego](#)

[Saldo usług](#)

[Wskaźnik poziomu kosztów](#)

[Wynagrodzenia brutto](#)